

СУ „Христо Ботев“, гр. Сапарева баня

ул. „Княз Борис“ №3, e-mail:su_sapareva_banya@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

(Емилия Гелева)

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ за учебната 2024-2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в СУ "Христо Ботев" конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

Програмата представя:

- ✓ Фактори, влияещи върху риска от ранно напускане на училище;
- ✓ Анализ на причините за допускане на отсъствия по неуважителни причини;
- ✓ Цели и задачи на програмата;
- ✓ Набелязване на мерки по превенцията на ранното напускане на училище.

II. ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ РИСКА ОТ РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

В програмата представяме една от класификациите на факторите, водещи до ранно напускане на училище, в която можем да открием допирни точки със ситуацията в СУ „Христо Ботев“:

А/ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи да повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б/ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В/ Образователни - трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина, езикова бариера, недоброто владение на български език на децата от ромски произход и др.

Г/ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д/ Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.

Е/ Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

III. АНАЛИЗ НА ПРИЧИНИТЕ, ВОДЕЩИ ДО НЕИЗВИНЕНИ ОТСЪСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

На базата на направените през последната учебна година отсъствия от учениците и ежемесечните доклади, които училището подава към Дирекция „Социално подпомагане” се вижда, че най-голям брой ученици, които отсъстват често, има най-вече в гимназиален етап.

Анализът на причините за направените неизвинени отсъствия през изминалата 2023-2024 г. показва, че за отсъствията голямо влияние оказват:

- ниската емоционална и социална интелигентност на учениците;
- липсата на адекватни междуличностни умения, самостоятелност и отговорност при вземане на решения;
- изграденото отношение и модели на взаимоотношения в семейството. Много често проблемни взаимоотношения и модели на поведение спрямо авторитетите в семейството стават причина за проблемно поведение и нарушаване на правилата и в училище.
- слабият родителски контрол, а често и отдалечеността на родителите (все по-чест проблем са и работещите в чужбина родители).
- слабата връзка между търсенията на децата (свързани с възрастовите им особености, търсенето на независимост и идентичност, както и значението и авторитета на приятелската среда за сметка на този на родители и училище) и гледната точка на родители и учители, свързани със съответните правила, норми и ограничения.
- ниската самооценка и негативното отношение на учениците към училището заради собствените неуспехи и провали.
- липсата на интереси, цели и стабилни ценности в съзнанието на учениците;
- слабият интерес на учениците към образованието;
- липсата на респект към авторитети;
- негативното влияние на приятелската среда;
- недостатъчна техническа обезпеченост на учениците.

IV. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

В училищната ни програма е важно да заложим на дейности, които атакуват причините за многото отсъствия, върху които училището има възможност да влияе.

Главна цел в програмата е развитие на училището като място, в което учениците се чувстват приети и ценени и в което могат свободно да си поставят цели и да ги следват, да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените потребности и интереси. В този процес е важно за нас да подходим от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да стимулираме всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, в ОРЕС – при необходимост от такова, както и да привлечем родителите за сътрудници.

Въз основа на направените проучвания и работа по превенция и интервенция до този момент считаме, че в училищната програма по превенция на преждевременното напускане, бихме могли да поддържаме вече създадените работещи практики и да засилим ролята на:

- дейностите и работа с учениците, свързани с поощряване на самостоятелността, отговорността, активността и интересите им.
- използването на интерактивни методи, повишаване на активната роля на децата за сметка на ролята им на пасивни слушатели и участници.
- сътрудничеството и екипната работа.

- знанията, пряко свързани с практиката, практикуване на уменията.
- професионално консултиране и ориентиране.
- дейности, свързани с компенсирането на пропуските в учебния материал.

V. НАБЕЛЯЗАНИ МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

1. Включване на учениците в клубове за занимания по интереси по различни национални програми и проекти;
2. Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности;
3. Засилване ролята на ученическата отговорност и участие (създаване и увеличаване ролята на ученическото самоуправление);
4. Провеждане на училищни тържества и празници за приобщаване на учениците към училищната общност;
5. Участие на повече ученици в училищни кампании и доброволчество;
6. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
7. Поддържане на традицията за награждаване и поощряване на ученици за постигнати успехи;
8. Привличане на родителите за сътрудници в дейностите на училищната общност;
9. Организиране и провеждане на обучения за подпомагане на родителите в общуването с децата им;
10. Организиране на срещи между учители и родители на теми, свързани с ценността на образованието и бъдещата реализация на децата в обществото.
11. Провеждане на обучения на учениците за осигуряване на позитивна междуличностна атмосфера;
12. Взаимодействие с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Детска педагогическа стая, Дирекция „Социално подпомагане”, Център за обществена подкрепа, Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование, научни, творчески и спортни клубове;
13. Създаване на инициативи за подпомагане на ученици в риск;
14. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП.
15. Предоставяне, по предложение на класния ръководител и решение на педагогически съвет на социални помощи/ детски надбавки/ в натура на ученици, санкционирани от социалните служби.
16. Осигуряване на максимално безрискова среда на обучение.
17. Личен пример и насоки за здравословното и безопасно пребиваване на учениците в училище.
18. Психологическа подкрепа, с цел поддържане на добър психоклимат.
19. Допълнително обучение, при възникнала необходимост от такова.
20. Информираност на родители и ученици, относно ситуацията в училище, в условията на пандемия.
21. Осигуряване на обучителни материали на хартиен носител, за ученици при невъзможност за обучение в електронна среда.
22. Осигуряване на непрекъснатост на процесите на учене и преподаване, в защита на правото на образование.